

List z varnostnimi podatki
v skladu z/s Uredba (ES) št. 1907/2006 (REACH)
v skladu z/s Uredba (EU) št. 453/2010

Proizvod št.: 7102M000002 Retarder VZ 2
Datum tiskanja: 23.02.2012 Datum obdelave: 17.02.2012
verzija: 000001.0000 Datum izdaje: 12.10.2011

72712 SE
stran::1 / 6

1. Identifikacija snovi/ priprava in družbe/ podjetja

1.1. Indikatorji produkta:

Proizvod št. (proizvajalec / dobavitelj): 7102M000002
Identifikacija snovi ali priprava: Retarder VZ 2

1.2. Pomembne identificirane uporabe snovi ali zmesi in odsvetovane uporabe

Relevantni identificirani načini uporabe

Solvent-based printing inks, lacquers, auxiliaries for various substrates

1.3. Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista

Dobavitelj (proizvajalec/uvoznik/podporabnik/trgovec):

Pröll KG
Postfach 429 Telefon: 0049 9141 906-0
D-91773 Weißenburg i. Bay. Telefaks: 0049 9141 906-49

območje za informiranje:

Produktsicherheit
E-mail: msds@proell.de

1.4. Telefonska številka za nujne primere

Telefon za klic v sili: 0049 9141 906-0
Ta številka je v uporabi samo v času uradnih ur: 7⁰⁰ - 16⁰⁰

2. Dolocitev nevarnosti

2.1. Razvrstitev snovi ali zmesi

Klasifikacija v skladu s smernicami 67/548/EGS oz. 1999/45/ES

Pripravek je ni uvrščen kot nevaren v smislu smernice 1999/45/ES.

2.2. Elementi etikete

Proizvod je klasificiran in označen po smernicah ES ali v skladu z nacionalno zakonodajo.

Oznaka (67/548/EGS ali 1999/45/ES)

Opozorila za nevarnost:

n.a.

varnostna navodila:

n.a.

vsebuje:

n.a.

posebno označevanje določenih preparatov:

n.a.

2.3. Druge nevarnosti

3. Sestava/ Informacije o sestavinah

3.2. Zmesi

kemična karakterizacija (priprava)

Opis: Organic solvent system

Nevarne sestavine:

Klasifikacija v skladu s smernicami 67/548/EGS oz. 1999/45/ES

ES-št.:	REACH št.:	% teže
št. CAS:	Oznaka nevarnih snovi:	Opomba:
št. INDEKSA:	Klasifikacija:	
203-572-1	01-2119537232-48-0000	0,5 - 2,5
108-32-7	propylene carbonate	
607-194-00-1	Xi; R36	

dodatna opozorila

Besedilo R-stavkov glej spodaj odstavek 16.

List z varnostnimi podatki

v skladu z/s Uredba (ES) št. 1907/2006 (REACH)
v skladu z/s Uredba (EU) št. 453/2010

Proizvod št.: 7102M000002 Retarder VZ 2
Datum tiskanja: 23.02.2012 Datum obdelave: 17.02.2012 72712 SE
verzija: 000001.0000 Datum izdaje: 12.10.2011 stran::2 / 6

4. Ukrepi prve pomoči

4.1. Opis ukrepov za prvo pomoč:

splošna navodila:

Ce se pojavijo simptomi ali v primeru dvoma posvetovati se z zdravnikom. Ob nezavesti nicesar dajati skozi usta, obrniti v stabilno stransko lego in se posvetovati z zdravnikom.

Po vdihavanju

Prizadete odvesti na sveži zrak. Ponesrecence pripraviti do mirovanja in jih ogreti. Pri nepravilnem dihanju ali prenehanju dihanja dati umetno dihanje.

Po stiku s kožo:

Takoj sleci vso onesnaženo obleko. Ob stiku s kožo, takoj sprati z veliko vode in milom. Ne uporabljati topil ali razredcil.

Po stiku z očmi:

PRI STIKU Z OČMI: previdno izpirajte z vodo nekaj minut. Odstranite kontaktne lece, ce jih imate in ce to lahko storite brez težav. Nadaljujte z izpiranjem. Posvetovati se z zdravnikom.

Po zaužitju:

Pri zaužitju spirati usta z vodo (samo ce je oseba pri zavesti). Takoj se posvetovati z zdravnikom. Poskrbeti, da ponesrecenec miruje. Ne povzrocati bruhanja.

4.2. Najpomembnejši simptomi in ucinki, akutni in zapozneli:

Ce se pojavijo simptomi ali v primeru dvoma posvetovati se z zdravnikom.

4.3. Navedba kakršne koli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja

5. Ukrepi ob požaru

5.1. Sredstva za gašenje

primerna sredstva za gašenje:

alkoholnoodporna pena, Ogljikov dioksid, Prah, razpršena megla, (voda)

iz varnostnih razlogov neprimerna sredstva za gašenje:

Mocan curek vode

5.2. Posebna ogroženost zaradi snovi ali samega preparata ter produktov ali plinov nastalih pri njegovem zgorevanju:

Pri požaru nastane gost crn dim. Vdihavanje nevarnih razkrojnih snovi lahko povzroci resna obolenja.

5.3. posebna zaščitna oprema pri gašenju požara:

Imeti pripravljen dihalni aparat.

Dodatna opozorila:

Zaprte posode v bližini središca požara hladiti z vodo. Ne dovoliti, da pri gašenju uporabljena voda pride v kanalizacijo, zemljo ali vodotoke.

6. Ukrepi ob nezgodnih izpustih

6.1. Osebni varnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili

Hraniti loceno od virov vžiga. Prezraciti obmocje. Ne vdihavati hlapov. Glej zaščitne ukrepe pod tocko 7 in 8.

6.2. Ukrepi za zaščito okolja

Ne dopustiti, da pride v kanalizacijo ali vodotoke. Pri onesnaženju rek, jezer ali vodov za odpadno vodo v skladu z lokalno zakonodajo obvestiti pristojne organe.

6.3. Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje

Material, ki je iztekel, zajeziti z negorljivim vpojnim sredstvom (npr. pesek, zemljo, vermikulit, diatomejska prst) in ga zbirati v namenskih posodah, v skladu z lokalnimi dolocili za odstranjevanje odpadnih snovi (glej poglavje 13). Naknadno čistiti s čistilnimi sredstvi, ne uporabljati topil.

6.4. Sklicevanje na druge oddelke

Upoštevati varstvene predpise (glej poglavje 7 in 8).

7. Ravnanje in skladiščenje

7.1. Varnostni ukrepi za varno ravnanje

Navodila za varno uporabo

Prepreciti nastajanje vnetljivih eksplozivnih koncentracij hlapov v zraku in prekoracitev mejnih vrednosti na delovnem mestu. Material uporabljati samo na mestih, kjer ni odprtega izvora luci, ognja in drugih izvorov za vžig. Elektricne naprave morajo biti zaščitene v skladu s prizanim standardom. Material se lahko elektrostaticno nabije. Predvideti ozemljitev posod, apartur,

List z varnostnimi podatki

v skladu z/s Uredba (ES) št. 1907/2006 (REACH)

v skladu z/s Uredba (EU) št. 453/2010

Proizvod št.: 7102M000002 Retarder VZ 2
Datum tiskanja: 23.02.2012 Datum obdelave: 17.02.2012 72712 SE
verzija: 000001.0000 Datum izdaje: 12.10.2011 stran::3 / 6

crpalk in naprav za izsesavanje. Priporočljivo je nositi antistaticna oblačila vključno z obuvalom. Tla morajo biti električno prevodna. Zavarovati pred izvorom vročine, iskrami in odprtim plamenom. Uporabljati orodje, ki ne iskri. Izogibati se kontaktu s kožo, očmi in obleko. Pri uporabi tega pripravka ne vdihavati prah, delce in razpršeno meglo. Preprečiti vdihavanje prahu, ki nastane pri brušenju. Med uporabo ne jesti, ne piti in ne kaditi. Osebna zaščitna oprema: glej poglavje 8. Posode ne spraznjujte pod tlakom - nobenih tlačnih posod! Vedno hraniti v posodah, ki v materialu ustrezajo originalni posodi. Upoštevati z zakonom določene zaščitne in varnostne predpise.

Navodila za zaščito pred požarom in eksplozijo:

Hlapi so težji od zraka, širijo se po tleh. Hlapi tvorijo z zrakom eksplozivne zmesi.

7.2. Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo

zahteve glede skladiščnih prostorov in posod:

Shranjevanje v skladu z odredbo o varnem obratovanju. Hraniti v tesno zaprti posodi. Posode ne spraznjujte pod tlakom - nobenih tlačnih posod! Kajenje prepovedano. Nezaposlenim vstop prepovedan. Rezervoar hraniti skrbno zaprt in v pokoncnem položaju, da bi preprečili vsakršno iztekanje.

Opozorila glede skupnega skladiščenja

Preprečiti stik z močno kislimi in alkalnimi materiali kot tudi oksidacijskimi sredstvi.

Nadaljnji podatki o pogojih skladiščenja:

Upoštevajte napotke na etiketi. Shranjevati v zravnih in suhih prostorih pri temperaturi med 5 °C in 30 °C. Zaščititi pred vročino in neposrednimi sončnimi žarki. Hraniti v tesno zaprti posodi. Odstraniti vse vžigalne pobude. Kajenje prepovedano. Nezaposlenim vstop prepovedan. Rezervoar hraniti skrbno zaprt in v pokoncnem položaju, da bi preprečili vsakršno iztekanje. Hraniti samo v izvorni posodi.

7.3. Posebne končne uporabe

Upoštevati seznam s tehničnimi navodili.

8. Nadzor nad izpostavljenostjo/ Osebna zaščita

8.1. Parametri nadzora

ES-št.:	Opis:	vrsta:	Mejna vrednost	enota
št.CAS:			STEL (EC) TWA (EC)	
-				

dodatna opozorila

TWA (EC): Mejne vrednosti na delovnem mestu

STEL (EC): Kratkotrajna mejna vrednost na delovnem mestu

8.2. Nadzor izpostavljenosti

Skrbeti za dobro prezračevanje. To se lahko doseže z lokalnim odsesavanjem ali odsesavanjem v prostoru. Če to ne zadošča, da bi obdržali koncentracijo hlapov aerosola in topil pod mejnimi vrednostmi na delovnem mestu, je potrebno nositi ustrezno zaščitno dihalno masko.

Nadzor izpostavljenosti na delovnem mestu:

zaščita dihal:

Če je koncentracija topila nad mejno vrednostjo na delovnem mestu, je potrebno nositi za ta namen primerno in avtorizirano zaščitno dihalno masko. Uporabljati samo zaščitne dihalne naprave z oznako CEvključno s štirimestno kontrolno številko..

zaščita rok:

Pri daljšem in ponavljajočem rokovanju je treba uporabljati material za rokavice: LLDPE Glede uporabe, shranjevanja, vzdrževanja in nadomeščanja je potrebno upoštevati navodila in informacije proizvajalca zaščitnih rokavic. Čas pronicanja skozi material rokavice v odvisnosti od jakosti in trajanja izpostavljenosti kože. Priporocene zaščitne rokavice: DIN EN 374 Zaščitne kreme lahko pomagajo zaščititi izpostavljene predele kože. Po stiku pa se krema nikakor ne sme več uporabiti.

Zaščita oči:

V primeru nevarnosti brizganja nositi zaščitna očala, ki dobro tesnijo.

zaščita telesa:

Nositi antistaticna oblačila iz naravnih vlaken (bombaž) ali sintetična vlakna, odporna na vročino.

Zaščitni ukrepi:

Po stiku kožo temeljito očistiti z vodo in milom ali ustreznim čistilom.

Nadzor izpostavljenosti okolja

Ne dopustiti, da pride v kanalizacijo ali vodotoke. glej poglavje 7. Poleg teh niso potrebni nobeni dodatni ukrepi.

9. Fizikalne in kemijske lastnosti

9.1. podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih

List z varnostnimi podatki

v skladu z/s Uredba (ES) št. 1907/2006 (REACH)
v skladu z/s Uredba (EU) št. 453/2010

Proizvod št.: 7102M000002 Retarder VZ 2
Datum tiskanja: 23.02.2012 Datum obdelave: 17.02.2012 72712 SE
verzija: 000001.0000 Datum izdaje: 12.10.2011 stran: 4 / 6

Izgled:
Agregatno stanje: liquid
Barva: see at label
vonj: typical

Osnovni podatki, ki so pomembni za varnost	enota	Metoda	Opomba:
Plamtišče:	113 °C	ASTM 6450	
Temperatura vžiga (Tv):	290 °C	calculated value	
spodnja meja eksplozivnosti:	1,0 Vol-%	Literature value	
Zgornja meja eksplozivnosti:	14,3 Vol-%	Literature value	
Parni tlak pri 20 °C:	0,05 hPa	calculated value	
gostota pri 20 °C:	0,98 g/cm ³	ISO 15212-1:1999-06	
Vodotopnost (g/l):	insoluble or partially soluble		
pH pri 20 °C:	3.0 - 4.0		
Viskoznost pri 20 °C:	11 s 4 mm	DIN standard 53211	
Test separacije topila (%):	< 3 %		
Vsebnost trdnih delov (%):	% teže		
vsebnost topil:			
Organska topila::	100,00 % teže		
Voda:	0,00 % teže		

9.2. **Druge informacije:**
Relativna gostota pare pri 20 °C (zrak=1): težji kot zrak

10. Obstočnost in reaktivnost

10.1. Reaktivnost

10.2. Kemijska stabilnost

Stabilno pri uporabi priporocenih predpisov za shranjevanje in rokovanje. Nadljnje informacije o strokovnem skladiščenju: glej poglavje 7.

10.3. Možnost poteka nevarnih reakcij

Držati stran od močnih kislin, močnih baz in močnih oksidacijskih sredstev, da bi preprečili eksotremne reakcije.

10.4. Pogoji, ki se jim je treba izogniti

Stabilno pri uporabi priporocenih predpisov za shranjevanje in rokovanje. Nadljnje informacije o strokovnem skladiščenju: glej poglavje 7. Zaradi visokih temperatur lahko nastanejo nevarni razkrojni proizvodi.

10.5. Nezdružljivi materiali

10.6. Nevarni razpadli proizvodi

Zaradi visokih temperatur lahko nastanejo nevarni razkrojni proizvodi, npr.: ogljikov dioksid, ogljikov monoksid, dim, dušikovi oksidi.

11. Toksikološke informacije

Ni podatkov o pripravku samem.

11.1. Podatki o toksikoloških učinkih

Akutna toksicnost

Poznani niso nobeni podatki o toksicnem delovanju.

Ucinek draženja in najedanja

Poznani niso nobeni podatki o toksicnem delovanju.

Senzibilizacija

Poznani niso nobeni podatki o toksicnem delovanju.

Specifična strupenost za ciljne organe

Poznani niso nobeni podatki o toksicnem delovanju.

Nevarnost pri vdihavanju:

Poznani niso nobeni podatki o toksicnem delovanju.

ucinki CMR (kancerogeni, ki povzročajo genetske spremembe in škodljivo vplivajo na plodnost)

Poznani niso nobeni podatki o toksicnem delovanju.

List z varnostnimi podatki v skladu z/s Uredba (ES) št. 1907/2006 (REACH) v skladu z/s Uredba (EU) št. 453/2010

Proizvod št.:	7102M000002	Retarder VZ 2	
Datum tiskanja:	23.02.2012	Datum obdelave:	17.02.2012
verzija:	000001.0000	Datum izdaje:	12.10.2011
			72712 SE stran::5 / 6

prakticne izkušnje

druga opažanja:

Vdihavanje sestavin topila nad vrednostjo AGW lahko škodljivo vpliva na zdravje, kot npr. draženje sluznice in dihalnih organov, poškodba jeter, ledvic in centralnega živčnega sistema. Znaki za to so: glavobol, vrtoglavica, utrujenost, mišična oslabelost, omotičnost, pri težjih primerih: nezavest. Topila lahko zaradi resorpcije kože povzročijo nekaj od prej omenjenih učinkov. Daljši in ponavljajoči stiki produkta s kožo privedejo do razmastitve kože ter lahko povzročijo nealergične poškodbe kože (dermatitis) in/ali resorpcijo škodljivih snovi. Kapljica razbrizgane snovi lahko povzroči draženje oči in reverzibilne okvare.

Kratek povzetek ocenitve CMR lastnosti:

Sestavine tega pripravka ne izpolnjujejo kriterijev za CMR kategorije 1 ali 2.

Podatki o pripravku samem ne obstajajo. Pripravek je bil ovrednoten po konvencionalni metodi smernic za pripravke (1999/45/ES) in je uvrščen ustrezno s toksikološkimi nevarnostmi. Podrobnosti glej poglavje 2 in 15.

12. Ekološke informacije

Splošna ocena:

Podatki o pripravku samem ne obstajajo.

Ne dopustiti, da pride v kanalizacijo ali vodotoke.

12.1. Strupenost

Na voljo ni nobenih informacij.

Dolgotrajno Ekotoksicnost

Poznani niso nobeni podatki o toksičnem delovanju.

12.2. Obstočnost in razgradljivost

Poznani niso nobeni podatki o toksičnem delovanju.

12.3. Zmožnost kopicenja v organizmih

Poznani niso nobeni podatki o toksičnem delovanju.

Faktor biokoncentracije (BCF):

Poznani niso nobeni podatki o toksičnem delovanju.

12.4. Mobilnost v tleh

Poznani niso nobeni podatki o toksičnem delovanju.

12.5. Rezultati ocene PBT in vPvB

Sestavine tega pripravka ne izpolnjujejo kriterijev za uvrstitev kot PBT ali vPvB.

12.6. Drugi neugodni učinki

13. Smernice za odstranjevanje

13.1. Metode ravnanja z odpadki

Strokovno odstranjevanje odpadnih snovi / Proizvod priporočilo:

Ne dopustiti, da pride v kanalizacijo ali vodotoke. Vsebina in embalaža morata biti varno odstranjeni. Odstranjevanje odpadnih snovi v skladu z aktualnimi verzijami smernic 75/442/EES in 91/689/EES o odpadnih snoveh in nevarnih odpadkih.

Seznam s predlogi za kode/ oznake odpadnih snovi v skladu z EAKV:

140603 other solvents and solvent mixtures

embalaža:

priporočilo:

Nekontaminirana in popolnoma zpraznjena embalaža se sme reciklirati. Ne pravilno izpraznjene posode so posebni odpadki.

14. Transportne informacije

Transport v skladu z ADR/RID in ICAO/IATA

Ni nevarna snov v smislu transportnih predpisov.

14.1. UN-št.:

n.a.

14.2. Pravilno odpremno ime ZN

14.3. Razredi nevarnosti prevoza

List z varnostnimi podatki

v skladu z/s Uredba (ES) št. 1907/2006 (REACH)
v skladu z/s Uredba (EU) št. 453/2010

Proizvod št.:	7102M000002	Retarder VZ 2	
Datum tiskanja:	23.02.2012	Datum obdelave:	17.02.2012
verzija:	000001.0000	Datum izdaje:	12.10.2011
			72712 SE
			stran::6 / 6

n.a.

14.4. Skupina embalaže:

n.a.

14.5. Nevarnosti za okolje:

Transport po kopnem (ADR/RID) n.a.

Marine pollutant: n.a.

14.6. Posebni previdnostni ukrepi za uporabnika

TRansportirati vedno v zaprtih, pokončno stojecih in varnih posodah. Zagotoviti, da so osebe, ki transportirajo proizvod, seznanjene s tem, kako ravnati v primeru nesreče ali izlitja.

Navodila za varno uporabo: glej odseki 6 - 8

nadaljnje informacije:

Transport po kopnem (ADR/RID)

Koda za omejitve predorov: -

ladijski transport (IMDG)

Številka EmS: n.a.

14.7. Prevoz v razsutem stanju v skladu s Prilogo II k MARPOL 73/78 in Kodeksom IBC

ni uporaben(a)(o)

15. Zakonsko predpisane informacije

15.1. Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za snov ali zmes

EU-predpisi

Podatki o smernicah 1999/13/ES v zvezi z emisijo hlapljivih organskih spojin (VOC)

vrednost VOC (v g/l) ISO 11890-2: 983,000

vrednost VOC (v g/l) ASTM D 2369: 983,000

Nacionalni predpisi

Navodila za omejitev dela:

Pri delu upoštevati omejitve v skladu s smernicami za zaščito nosečnic in doječih mater (92/85/EES).

Pri delu upoštevati omejitve v skladu z zakonom za zaščito mladostnikov (94/33/ES).

15.2. Ocena kemijske varnosti

Varnostni pregledi za snovi v tem pripravku niso bili izvedeni.

16. Druge informacije

Besedilo R-stavkov v poglavju 3:

Xi; R36

Dražilno

Draži oči.

nadaljnje informacije:

Informacije v tej varnostni listini ustrezajo našemu takratnemu znanju kot tudi nacionalnim določilom in določilom ES. Proizvod se brez pisnega privoljenja ne sme uporabljati v nobene druge namene, kot so opisani v poglavju 1. Vedno je naloga uporabnika, da izvede vse potrebne ukrepe, da bi zadostil lokalnim pravilom in zakonom. Podatki v tej varnostni listini opisujejo zahteve glede varnosti našega proizvoda in ne dajejo nobenih zagotovil glede lastnosti proizvoda.

Priloga

Trenutno ni na voljo podatkov / informacij glede scenarijev izpostavljenosti, tako da še ni možno opraviti ocenitev pripravka .